

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

712.21

Szerző

Cím Megcsonkitott Gellérthegy.

Idő 1900 k

Személy

Forrás:

Esti újság

Helyszám

Bp.

1900 4/28

(Köt. v. füz.)

(Hely)

(Idő)

A megcsonkitott Gellérthegy.

Tessék kimenni a Dunaparra s elszörnyükdödni, hogy mit mivelnek a szegény Gellért-hegygyel a mérnökök és napszámosok.

A teremtő Isten, a mikor megáldotta Magyarországot jó kedvvel, bőséggel, a közepére ültetett egy néhány hegyet, alájuk egy szép nagy folyót, mögójük a gyönyörű rónát s jónak találta így. Jöttek azután az emberek s fővárost alapítottak éppen itt a hegyek alján. Legelőször római császárok, a kik nagyon értettek a városalapításhoz, azután Attila, utána Árpád, továbbá Mátyás király, a budai basa, mint kormányzó s végül Ferenc József, a királyi várkastély fölépítője. A mikor idejönnek az idegenek, mind megcsodálják, hogy milyen nagyszerű egyesítése a tájkép és építés szépségeinek, hogy hozzáfogható fejedelmi város nincs Európában.

A Gellérthegy egy sziklafok a Duna hullámai fölött, a honnan a legnagyobb kilátást élvezzük és mutogatjuk. Ismeri egész Magyarország, föltüntet minden látóképe Budapestnek, híres történetünkben

és mondáinkban. A kereszténység es királyság megalapításakor szerepel először s Budavár minden osztrómában azután. Végül Erzsébet királynénk szerette innen nézni országát.

Milyen formásak, gazdagok voltak azok a sziklák s fölöttük milyen hatalmas a vár! A várat elbontják s nem tudnak a helyébe emelni semmit, mert se idea, se pénz nem akad a városházán. A sziklákat pedig robbantják, s törik s csinálnak a Gellérthegyből egy kőbányát.

Valóságos barbarizmus, a mely miatt az egész művelt világ vagy kinevetne bennünket, vagy megbotránkoznék. Nemsokára a Kelenföldön is város lesz. Hol van hasonló szépség, mint ez, hogy két városrész között, a Duna fölött és Pesttel szemben, szegélyezve a hídaktól, állott egy nagy kőszirt egy nagy város közepén, kiálló dolomitömbök egymás tetején s a lankás oldalakon árnyas sétaterek és virágos kertekben diszes nyaralók?

Valamikor, nagy esős időkben levált néhány darab kő s legurult. Soha még egy macskát sem ütött agyon, akkor sem, a mikor a Gel-

lérthegy alatt apró házakban emberek és állatok tanyáztak. Most, hogy ezeket a házakat elvitték s az utat a dunai partépítéssel ki- szélesítették, az életveszedelem még sokkal kisebb, mint valaha, de hátha valamikor mégis egy kő le-

esik és agyonüt valakit? Megezik az mindennap, hogy Budapesten elgázolnak embert, vagy egy tót az állványról leesik s magát összetöri. No de jól van, gondoskodni kell a polgárok élete biztosságáról. Hát mit kellett volna tenni? Egy néhány bányászt feszítő vasakkal felküldeni s a melyik kő nem áll szilárdan, csak azt kellett volna lebontani. Ez azonban csak két heti munka lett volna s talán belekerült volna ezer forintba, tehát nem volt érdemes megtenni, hanem egy nagy előterjesztést kellett készíteni a mérnöki hivatalból a polgármesterhez, elvi határozatban a közgyűléssel kimondatni, hogy a veszedelmes sziklák eltávolítandók s erre nekiestek a Gellért-hegy szabályozásának.

A mikor a tüzhányó erő kiemelte ezt a hegyet a síkból, a pokol forró

vizeinek csatornákat hagyott benne, a honnan kénes gőzökkel és gyógyító iszappal övezi a hegy alját. Kincsei ezek a fürdők Budapestnek, a mérnöki ész nem gondolt vele. A Sárosfürdőt már elpusztította, a Rudasfürdőnek neki vitte az új lánchidat s forrását megsértette, úgy, hogy alig tudták eltönni, most azután a dinamitosok a Rác-fürdő forrásait robbantják s megakasztották annyira, hogy a fürdőtulajdonosok ijedten tettek óvást az agyonszabályozás ellen. Kiment a komissió s megállapította, hogy a fürdőtulajdonosoknak van igazuk s legalább a robbantásokat tiltotta be, nehogy a város elveszítse a Rác-fürdőt s kénytelen legyen kisajátításáért kártérítést fizetni.

De mit bánja a mérnöki hivatal, hogy dinamit-patronnal vagy puska- porral vagy pedig csákánnyal és feszítőruddal metszik-e le a Gellért-hegyet, a földolog, hogy a sziklák egyenesre legyenek beretválva. A munka tehát folyik vigan tovább örök kárára és pótolhatatlan veszteségére Budapest szépségének, a

melyért, a mikor kész lesz, a jelenkor és az utókor egyaránt szídni fogja a vonalozó bölcseséget, a mely igazítja és igazgatja Budapestet.